

DPH v právu EU – poslední vývoj (2019)

(Poznámky k probíhající reformě DPH v EU)

Prof. JUDr. Vladimír Týč, CSc.

Masaryk University, Brno, Czech Republic

2019

VÝCHODISKA:

2 vybrané problémy:

- a) nový systém danění DPH v přeshraničním obchodu v EU,
- b) revize uplatnění snížených sazeb DPH v členských zemích

- Volný pohyb zboží vyžaduje zrušení všech administrativních a fiskálních překážek vnitrounijního obchodu.
 - Nutnost ustavení hladkého systému zdanění zboží s ohledem na to, že každý stát má vlastní daňovou soustavu
 - Má být zboží zdaňováno v zemi původu nebo v zemi určení?
- Unifikace sazeb DPH není reálná – a je vůbec potřebná?
(Ano, pokud by se zdaňovalo ve státě původu)

DPH: zdanění ve *státě původu* nebo ve *státě určení*?

S r o v n á n í

- Konečné zdanění ***v zemi určení***: zboží **překračuje hranici nezdaněné**.
 - Advantage: it does not matter what VAT rate is used by the importing state, the result is always same - imported goods charged with same rate as local products
 - Disadvantages:
 - potential discrimination of imported goods by applying different taxation conditions
 - **untaxed goods before the importation leads to tax frauds**
- Konečné zdanění ***v zemi původu***: zboží **nepřekračuje hranici nezdaněné**.
 - Advantages:
 - eliminates a frequent form of fraud: selling the untaxed goods back in the country of origin or in another country
 - excludes any discrimination between imported and local goods
 - Disadvantage: affectation of the flow of goods - relatively cheap goods from countries with low VAT rate would be more competitive.

Důvody reformy

- **1. Současnost:** dva různé procesy zdanění. Ve státě původu je uložena DPH refundována a ve státě určení je zboží zdaněno znovu – zatížen je konečný zákazník – celkem **2 daňové operace**

Lepší řešení: **jediná operace zahrnující transakci zboží od výroby po spotřebu** v jiném členském státě.

EK DOSUD VŽDY USILOVALA O ZDANĚNÍ VE STÁTĚ PŮVODU
(nereálné – jak to tedy udělat ?)

- **2. V současnosti se přes hranici pohybuje zboží nezdaněné.** To umožňuje daňové podvody.
- 3. Žádoucí je **větší flexibilita u snížených sazeb** – to je ale možné jen při zdanění ve státě spotřeby.
- **The reform should resolve those problems (at least partly).**

Daňové podvody

- **Examples:**
- The most frequent fraud: **carousel fraud**
 - Some enterprises buy untaxed goods and resell them with tax, but never pay the tax so collected
 - The fraudsters manipulate the cross-border and domestic VAT rules to create a situation where they can purchase goods without payment of VAT and sell them on with VAT to other traders
- **Simulated cross-border operation:** VAT in the first state will be refunded (23%) and in the second state it will be paid (18%). The difference is 5% - the profit of fraudsters.
- **VAT fraud in intra-Union trade is evaluated to 150 000 000 000 EUR a year (for the whole EU)**
- Capital idea is to merge the two VAT operations into one and arrange that goods will leave the territory of the state of origin only after the VAT is charged.
- Taxed goods in the trade will be less attractive for tax fraudsters than untaxed ones.

Schéma reformy DPH

	Která daňová sazba se použije?	Kdo účtuje DPH?	Jsou přeshraniční dodávky nezdaněné?
Nynější stav	Stát určení	Kupující	Ano. Přeshraniční dodávka je bez daně, kupující podruhé zboží (definitivně) zdaní
Navrhovaný stav		Prodávající, s výjimkou zvláštního postavení kupujícího (CTP status)	Ne, prodej spočívá v jediné transakci DPH, kterou nese dodavatel (prodávající), avšak uhradí mu ji kupující

VAT: European law on VAT rates by Antony Seely

<https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/SN02683/SN02683.pdf>

Nový systém DPH pro přeshraniční transakce – přehledně:

- Charakteristika nového systému:
 - - není rozdíl mezi domácí a přeshraniční transakcí,
 - - není třeba prokazovat vyvezení zboží ze země původu.
- 1. DPH bude hrazena jen jednou a definitivně dodavatelem v zemi původu a nebude refundována. Zboží tak překračuje hranici **zdaněné**.
- 2. DPH hrazená takto ve státě původu musí být hrazena ve výši sazby platné ve státě určení.
- 3. DPH **vybraná ve státě původu bude převedena do státu určení, kterému náleží.**
- 4. *General exemption to the new system to avoid the levy of the tax in the state of origin - the customer has a status of „certified taxable person“.*

Nový systém snížených sazeb - 1

- The VAT rates have never been unified between member countries.
- A too low rate could distort the flows of goods between member countries. Lower VAT rate = lower price of goods and consequently an advantage for producers of that country to the detriment of producers in other countries.
- ***SOUČASNÝ STAV (dovoleny dvě snížené sazby):***
 - ALE: Velké množství individuálních výjimek** požadovaných většinou členskými státy
 - 4 hlavní kategorie výjimek:**
 - a) Temporary exemptions granted to **new member states**.
 - b) Other individual exemptions **granted by the Sixth VAT Directive 2006/112/EC** on the common system of value added tax.
 - c) Member States which, at **1 January 1991, were granting exemptions** ... applying reduced rates lower than the minimum laid down in Article 99 may continue to grant those exemptions or apply those reduced rates (Art. 110 of the Directive).
 - d) Particular cases (**natural gas, electricity** etc. - Art. 102).

Nový systém snížených sazeb - 2

- In **2009** - the first wave of the liberalisation of reduced rate: Directive 2009/47/EC
- **NOVĚ: FLEXIBILNĚJŠÍ SYSTÉM VÍCE SNÍŽENÝCH SAZEB**
- EU jednou provždy opustila ideu zdanění DPH ve státě původu. To umožňuje flexibilitu u sazeb.
- **Reforma nově dovolí:**
 - a) dvě různé snížené sazby (mezi 5% a základní sazbou);
 - b) jednu nulovou sazbu;
 - c) další sníženou sazbu mezi 0% a nejnižší sníženou sazbou nenulovou.
- Výsledek: možnost použít **4 různých snížených sazeb (jedna z nich 0%)**.
- DALŠÍ ZMĚNA: Současný seznam položek dovolujících uplatnění snížené sazby bude nahrazen **seznamem položek, u nichž je třeba zachovat základní sazbu** (e.g. alcoholic beverages, tobacco, gambling).
- Všechny individuální výjimky budou zrušeny jako nepotřebné.

Závěry

- 1. Princip země původu byl definitivně zavržen ve prospěch země určení.

Výhody:

- a) Podvody budou redukovány, protože zboží se pohybuje přes hranici stále zdaněné.
- b) Princip země určení dovoluje liberalizaci sazeb DPH v jednotlivých státech.

- 2. VAT in the Union scale ceased to be simple and universal, but it fits much more to the needs of member states. **More than 200 individual exemptions** will be replaced by a very flexible general system of multiple reduced rates.

- 3. Potential problems:

- a) **Application of foreign rates** by the supplier.
- b) Existence of two different parallel regimes may complicate the functioning the new system – exemption for **certified taxable persons** charged in the destination state.

- General conclusion:

- The reform as a whole meets the needs and interests of member states. Some partial problems will certainly be overcome. The assumption presented in the introduction has been confirmed.